

Lēmums
par atteikšanos uzsākt kriminālprocesu

Rīgā

2022.gada 14.jūnijā

Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja (turpmāk – KNAB) Otrās pārvaldes Pirmās nodaļas galvenā inspektore (izmeklētāja) Ilona Pelse, izskatot resoriskās pārbaudes materiālu (37 KPL),-

konstatēja:

2022.gada 19.maijā KNAB saņemti sekojoši iesniegumi:

- 1) Saeimas deputātu - */persona A/*, */persona B/* un */persona C/* iesniegums (KNAB reģistrācijas Nr.37-jur);
- 2) */persona D/* iesniegums (KNAB reģistrācijas Nr.M-214);
- 3) anonīms iesniegums (2022.gada 19.maijā KNAB reģistrācijas AN-229 un 2022.gada 25.maijā -Nr.AN-234);
- 4) anonīms iesniegums (KNAB reģistrācijas Nr.AN-228) un 2022.gada 25.maijā no Ģenerālprokuratūras Krimināltiesiskā departamenta korupcijas apkarošanas koordinācijas nodaļas pārsūtīts anonīms iesniegums (KNAB reģistrācijas Nr.AN-236);
- 5) 2022.gada 24.maijā [1] iesniegums (KNAB reģistrācijas Nr.38-jur).

Visos iepriekš minētajos iesniegumos lūgts izvērtēt */persona E/* un */persona H/* rīcību balsojumā par likumprojekta “Civilās savienības likums” (Nr.1380/Lp13) virzīšanu izskatīšanai Saeimai trešajā lasījumā 2022.gada 18.maija Saeimas Juridiskās komisijas sēdē, vienlaicīgi lūdzot izvērtēt vai ir notikusi */persona H/* balsojuma ietekmēšana un kukuļošana.

Nemot vērā, ka iesniegumos (Nr.37-jur, Nr.M-214, AN-229, Nr.AN-234, Nr.AN-228, Nr.AN-236 un Nr.38-jur) lūgts veikt pārbaudi par */persona E/* un */persona H/* iespējamām prettiesiskajām darbībām, proti, par koruptīvām darbībām un balsojuma ietekmēšanu, iesniegumos norādītie fakti pārbaudīt vienas resoriskās pārbaudes ietvaros.

Veicot resorisko pārbaudi konstatēts, ka 2022.gada 18.maijā notika 13.Saeimas Juridiskās komisijas sēde. Juridiskās komisijas sēde klātienē notika Jēkaba ielā 16, Rīgā, 108 telpā, vienlaikus minētā sēde tika nodrošināta arī attālināti videokonferences formātā. Juridiskās komisijas sēdē tika izskatīti divi dienas kārtības jautājumi, proti, likumprojekta “Grozījumi likumā “Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību” izskatīšana pirmajā lasījumā un likumprojekta “Civilās savienības likums” izskatīšana pirms trešā lasījuma.

Juridiskās komisijas sēdē klātienē, likumprojekta “Civilās savienības likums” izskatīšanā pirms trešā lasījuma, piedalījās - */persona E/*, komisijas locekle, deputāte */persona F/*, [...] konsultantes – */persona Ķ/* un */persona N/*, un [...] konsultante */persona G/*.

2022.gada 18.maija Juridiskās komisijas sēdē piedalījās divpadsmit 13.Saeimas deputāti - juridiskās komisijas locekļi, no kuriem attālināti sēdē piedalījās 10 deputāti.

Saeimas Kārtības ruļļa 139.pantā noteikts, ka par klātesošiem balsošanā uzskatāmi tie deputāti, kas balsojuši "par", "pret" vai "atturas".

Saskaņā ar 2022.gada 18.maija 13.Saeimas Juridiskās komisijas sēdes protokolu Nr.283 un audioierakstu, secināms, ka sēdes gaitā notika priekšlikumu izskatīšana un balsošana par tiem. Kā noslēdzošais Juridiskās komisijas sēdē notika balsojums par likumprojekta “Civilās savienības likums” (Nr.1380/Lp13) virzīšanu izskatīšanai Saeimai trešajā lasījumā. Pirmajā balsojumā komisijas locekļu balsis sadalījās vienādi: “par” - 5, “pret” – 5 un divi deputāti – */persona I/* un */persona H/* balsojumā nepiedalījās. Pirmajā balsojumā deputāts */persona B/* “nebalsoja”, bet pirms */persona E/* noslēdza balsojumu, */persona B/* pieslēdzās Juridiskās komisijas sēdei un nosauca savu balsojumu, proti, “pret”.

Saskaņā ar Saeimas kārtības ruļļa 141.pantu, */persona E/* aicināja komisijas locekļus atkārtoti balsot par iepriekš minētā likumprojekta virzīšanu Saeimai izskatīšanai trešajā lasījumā.

Sākoties atkārtotam balsojumam, Saeimas deputāti nosauca savu balsojumu un nonākot līdz */persona H/* balsojumam viņš atbildēja, ka “nebalso”. Savukārt, Juridiskās komisijas sēdes audioierakstā dzirdams, ka */persona E/* piesaka tehnisko pauzi – 2 minūtes, bet pēc tehniskās pauzes */persona E/* norādīja, ka ir atsākusies balsošana un atkārtoja balsojumu, sākot ar sevi, nosaucot nobalsojušo deputātu balsojumu līdz pieteiktajai tehniskajai pauzei. Atkārtojot balsojumu, */persona H/* nobalsoja “par” likumprojekta “Civīlās savienības likums” virzīšanu izskatīšanai Saeimai trešajā lasījumā.

Juridiskās komisijas audioierakstā dzirdams, ka atkārtotā balsojuma laikā, kad */persona E/* pieteica tehnisko pauzi, komisijas deputāti: */persona K/*, */persona A/* un */persona B/* izsaka replikas par balss pirkšanu.

Atkārtotajā balsošanas reizē par iepriekš minētā likumprojekta virzīšanu Saeimai trešajā lasījumā balsojuma rezultāts: “par”- 6, “pret” – 5 un viens deputāts nebalsoja. Saskaņā ar Saeimas kārtības rulli likumprojekts tika atbalstīts un virzīts izskatīšanai Saeimai trešajā lasījumā.

Saeimā 2022.gada 2.jūnijā kvoruma trūkuma dēļ neizdevās pieņemt Civīlās savienības likumprojektu.

Pārbaudes gaitā pieņemts paskaidrojums no */persona E/*, kurš norādīja, ka 2022.gada 18.maijā Juridiskās komisijas sēdē aicinājis atkārtoti balsot par likumprojekta “Civīlās savienības likums” virzīšanu izskatīšanai Saeimai trešajā lasījumā, jo pirmajā balsošanas reizē balsis sadalījušās vienādi. Uzsākot atkārtotu balsojumu, nonākot līdz */persona H/* balsojumam, viņš atbildēja, ka “nebalso”. Pēc */persona H/* balsojuma komisijai paziņoja par tehnisko pauzi un izslēdzis mikrofonu. Tehniskās pauzes laikā piezvanījis */persona H/*. Precīzi tekstu, ko */persona H/* telefonsarunā teicis, neatceras, taču atceras, ka telefonsarunā */persona H/* norādījis, ka Tieslietu ministrijas darbs “vējā”, jo likumprojekta “Civīlās savienības likums” izstrādi veikusi Tieslietu ministrija. Tehniskās pauzes laikā telefonsarunā */persona H/* nav teicis kā viņš balsos.

Papildus noskaidrots, ka pirms 2022.gada 18.maija Juridiskās komisijas sēdes notikusi Konservatīvo frakcijas sēde, kurā piedalījies arī */persona H/* un frakcijas sēdē tikuši apspriesti viedokļi par dažādiem likumprojektiem, tajā skaitā arī par “Civīlās savienības likumu”. Konservatīvie frakcijas sēdē ar */persona H/* tikusi pārrunāta rīcība Juridiskās komisijas sēdē, izskatot likumprojektu “Civīlās savienības likums”, proti, */persona H/* informēts, ka viņš var balsot kā viņš grib, galvenais, lai neaptur likumprojekta virzību Saeimā. Tāpēc */persona E/* bija sašutums, ka */persona H/* 2022.gada 18.maija Juridiskās komisijas sēdē nebalso tā kā bija panākta vienošanās un ko atbalstīja vairākums Konservatīvo frakcijas deputātu, attiecībā uz likumprojekta “Civīlās savienības likums” atbalstīšanu Saeimā trešajā lasījumā.

/persona E/ kategoriski noraidīja iespējamo */persona H/* kukuļošanu vai balsojuma ietekmēšanu.

Nākošajā dienā pēc Juridiskās komisijas sēdēs */persona H/* iesniedza Juridiskajā komisijā iesniegumu par savu balsojumu minētās komisijas sēdē attiecībā uz likumprojekta “Civīlās savienības likums” atbalstīšanu virzīšanai Saeimai trešajā lasījumā, kurš pievienots kā pielikums 2022.gada 18.maija Juridiskās komisijas sēdes protokolam Nr.283.

Resoriskās pārbaudes gaitā */persona H/* sniedza paskaidrojumu par savu rīcību 2022.gada 18.maija Juridiskās komisijas sēdē balsojumā par likumprojekta “Civīlās savienības likums” virzīšanu Saeimai trešajā lasījumā, proti, ka minētajā Juridiskās komisijas sēdē rīkojās atbilstoši tam, kā bija pārrunāts Konservatīvo frakcijā.

/persona H/ paskaidroja, ka pēc */persona E/* aicinājuma par atbalstu likumprojektam “Civīlās savienības likums” un tā virzīšanu izskatīšanai Saeimas sēdē trešajā lasījumā pirmajā

balsojuma reizē viņš nebalsoja par likumprojekta virzīšanu Saeimai. Ņemot vērā, ka pirmajā balsojumā komisija nobalsoja pieci deputāti “par” un pieci – “pret”, saskaņā ar Saeimas kārtības rulli /*persona E*/ par šo jautājumu rosinājis balsot atkārtoti. Balsojuma otrajā reizē, nonākot pie viņa (/ *persona H*/) balsojuma, viņš nepiedalījās balsojumā, bet tomēr balsojumam noslēdzoties, nobalsojis “par” likumprojekta virzīšanu. Nākošajā dienā pēc Juridiskās komisijas sēdes /*persona H*/ iesniedza iesniegumu Juridiskās komisijas priekšsēdētājam attiecībā par savu balsojumu atbalstot likumprojekta “Civilās savienības likums” virzīšanu izskatīšanai Saeimas sēdē trešajā lasījumā.

No /*persona H*/ paskaidrojuma izriet, ka deputātiem ir tiesības būt klāt balsojumos gan Saeimas sēdēs, gan komisiju sēdēs, bet nepiedalīties balsojumā. 2022.gada 18.maija Juridiskās komisijas sēdē atkārtotajā balsošanas reizē par iepriekš minētā likumprojekta virzīšanu, līdz balsojums tika noslēgts, viņš (/ *persona H*/) izlēmis piedalīties un nobalsojis “par” likumprojekta “Civilās savienības likums” virzīšanu Saeimā trešajā lasījumā, kas ir saskaņā ar Saeimas kārtības rullī 138.panta trešo daļu. /*persona H*/ paskaidroja, ka tad, kad deputāts “nebalso” vai piedaloties sēdē nepauž savu pozīciju, tas nav balsojums. Tas nozīmējot, ka viņš (deputāts) nav piedalījies balsojumā. Politiskais process notiek gan Saeimas sēdēs, gan komisiju sēdēs, kad regulāri interešu grupas cenšoties ietekmēt deputātu pozīciju konkrētos balsojumos - zvanot, sūtot īsziņas, sūtot e-pastus.

/ *persona H*/ paskaidroja, ka Juridiskās komisijas 2022.gada 18.maija sēdē, balsojot atkārtoti par likumprojekta “Civilās savienības likums” virzīšanu, ir pārkāpis Saeimas Ētikas kodeksu, jo balsojot “par” likumprojekta “Civilās savienības likums” virzīšanu ir balsojis pret savu pārliecību, bet rīkojies atbilstoši tam, kā esot pārrunāts Konservatīvo frakcijā. /*persona H*/ paskaidroja, ka gan vienošanās koalīcijā, gan vienošanās frakcijā viņam ir saistoša, lai gan personīgi nekad nav atbalstījis šo likumprojektu. Ņemot vērā, ka viņš pārstāvēja frakciju, kurā lēmumi tiek pieņemti kolektīvi, viņš atbalstīja vairākuma vienošanos.

/ *persona H*/ kategoriski noliedza iespējamo ietekmēšanu vai kukuļošānu attiecībā uz viņa balsojumu 2022.gada 18.maija Juridiskās komisijas sēdē par likumprojekta “Civilās savienības likums” virzīšanai Saeimai trešajā lasījumā.

/ *persona H*/ 2022.gada 26.maijā beidzis pildīt Saeimas deputāta pienākumus sakarā ar to, ka deputāta mandātu atjaunojis /*persona L*/, kurš bija nolīcis mandātu uz [...] pildīšanas laiku.

Resoriskās pārbaudes laikā paskaidrojumus par 2022.gada 18.maija Juridiskās komisijas sēdes gaitu sniedza klātienē piedalījušās personas, proti, Saeimas deputāte /*persona F*/ un [...] konsultantes – /*persona Č*/ un /*persona N*/, kuras apstiprināja, ka /*persona E*/ iepriekš minētās sēdes laikā - tehniskās pauzes laikā, kura ilgusi, apmēram, divas minūtes, sazvanījies ar kādu personu. Pēc sarunas nopratusas, ka /*persona E*/ sazvanījies ar /*persona H*/ . /*persona E*/ telefonsarunā esot teicis, ka “viss darbs vējā”, taču /*persona E*/ telefonsarunā nekādus pamudinājumus vai labumus nevienam neesot piedāvājis, nekāda balss pirkšana neesot notikusi.

Resoriskās pārbaudes laikā iegūtās ziņas nerada šaubas par to, ka 2022.gada 18.maija Juridiskās komisijas sēdē tehniskā pārtraukuma laikā /*persona E*/ ir sazvanījies ar /*persona H*/, bet nav iegūti pierādījumi, ka ir notikusi iespējama kukuļošāna vai tirgošanās ar ietekmi. 2022.gada 18.maija Saeimas Juridiskās komisijas sēdē klātesošās personas apliecināja, ka /*persona E*/ telefonsarunā nav aicinājis /*persona H*/ balsot noteiktā veidā. 2022.gada 18.maija Juridiskās komisijas sēdē atkārtotajā balsojumā par likumprojekta “Civilās savienības likums” virzīšanu Saeimā trešajā lasījumā /*persona H*/ ir paudis savu gribu balsojuma izteikšanā, ko apliecina 2022.gada 19.jūnija /*persona H*/ iesniegums Saeimas Juridiskās komisijas priekšsēdētājam. Bez tam nav konstatēts arī kukuļošānas subjektīvā puse-tiešs nodoms, proti, /*persona E*/ nolūks dot kukuli un, tādējādi, panākt, lai /*persona H*/ balsotu “par” likumprojekta virzīšanu. Ņemot vērā resoriskās pārbaudes gaitā iegūto informāciju secināms, ka balsošana par konkrēto likumprojektu ir neizbēgams politiskā procesa elements, un šāda rīcība neapdraud

likuma virzību, jo tas ir politisks lēmums. Turpmāk, lai izslēgtu šaubas par balsojumiem gan Saeimas komisiju sēdēs, gan Saeimas sēdēs, būtu lietderīgi izvērtēt iespēju sēdes organizēt klātienē.

Ņemot vērā minēto, nav pamata izdarīt secinājumu, ka */persona E/* un */persona H/* rīcībā būtu saskatāmas noziedzīga nodarījuma sastāva pazīmes, kas norādītu uz noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, kas paredzēts Krimināllikuma 320.pantā (kukuļņemšana), 323.pantā (kukuļdošana) un 326.¹ pantā (tirgošanās ar ietekmi).

Ņemot vērā iepriekš minēto un pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 373.panta pirmo daļu, 320.pantu un 377.panta 2.punktu,-

nolēma:

1. Atteikt uzsākt kriminālprocesu pret */persona E/* un */persona H/* par rīcību 2022.gada 18.maija 13.Saeimas Juridiskās komisijas sēdē, jo personu darbībās nav saskatāmas Krimināllikuma 320.pantā (kukuļņemšana), 323.pantā (kukuļdošana) un 326.¹ pantā (tirgošanās ar ietekmi) noziedzīgu nodarījumu sastāva pazīmes.
2. Par pieņemto lēmumu paziņot iesniedzējiem:
 - 1) 13.Saeimas deputātiem – */persona A/*, */persona B/* un */persona C/*;
 - 2) */persona D/*;
 - 3) [1],

izskaidrojot, ka iesniedzējiem, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 373. panta piekto daļu nav tiesības pārsūdzēt Lēmumu par atteikšanos uzsākt kriminālprocesu.

KNAB galvenā inspektore

I.Pelse